

Aprenem de les colònies escolars!

ESPECIAL REVISTA "LLEURE": "Els aprenentatges que s'hi generen són fàcilment significatius per a tothom i faciliten la construcció de relacions personals significatives i traslladables al centre educatiu".

Opinió de la revista *Lleure*

Fa uns dies, preguntava a alguns infants i joves que descrivissin la seva experiència de participació en les colònies escolars. Les respostes giraven entorn de paraules com "aprendre, divertir-me, convivència, emocionants, sorpresa, il·lusió, experiència, amics, riure, investigar, relacions, alegria o jocs". Si ens hi fixem, un element comú que se'n desprèn és l'existència d'emoció. És a dir, els infants i joves descriuen un context que sembla coincidir amb una condició comuna que assenyalava la recerca educativa per un major aprenentatge: fer del procés educatiu una experiència, plena d'emocions i relacions personals significatives.

Endinsem-nos al món de les colònies escolars, partint de dos trets inherents a la seva essència: els aprenentatges que s'hi generen són fàcilment significatius per a tothom (infants, joves i equips docents) i faciliten la construcció de relacions personals significatives i traslladables al centre educatiu (entre infants i entre equip docent). Alhora i per tal d'avançar-ne cap a la seva normalització, com una activitat curricular més, cal preservar algunes condicions. Inicialment, en destaquem dues: Garantir l'equitat d'accés, si concebem aquesta activitat com a dret educatiu ineludible i des de la seva rellevància educativa, és indispensable assegurar-ne la participació de tothom. La segona seria posar al centre de l'aprenentatge a infants i joves. Posar en pràctica aquest principi educatiu suposa que les colònies escolars són dissenyades des del reconeixement a les diferents formes d'aprenentatge.

Situar l'alumnat a un nou context com el de les colònies escolars, ple d'emocions i novetats, suposa transformar dificultats, en la superació de reptes que a la pràctica resulten aprenentatges significatius. Per exemple, quan un infant s'està per primer cop fora de casa dues o tres nits, l'acció de posar-se la roba per ell/a sol/a i ser amb puntualitat a l'esmorzar, li suposa créixer en autonomia, aprenent a acceptar volgudament els mateixos neguits i pors. També, hi tenen lloc aprenentatges en el terreny de les habilitats i competències socials. Sovint, des d'espais de joc i lliure, o des de la intervenció de l'equip docent. Per exemple i aprofitant la informalitat del context, atorgant rols específics de lideratge davant el grup, a aquells infants que més ho necessiten.

Un altre aspecte destacable és el temps. Aquest recurs, sovint viscut des de l'escassetat esdevé aliat per a la generació d'aprenentatges: una observació acompanyada de l'aigua d'un rierol i descobrint el tipus de fulles que l'envolten, és una oportunitat magnífica d'aprenentatge curricular. Pensem també en els efectes positius que el mateix centre educatiu vinculi el seu treball per projectes a l'experiència de les colònies escolars. Per exemple, fomentant l'aprenentatge global i des de la pregunta: Existeix canvi climàtic al Montseny? Des d'aquesta perspectiva, apareixen diferents possibilitats d'aprenentatge: quina feina fan al respecte els forestals? Convidem-los! Han canviat les temperatures en els darrers anys? Calculem-ho!

Preguntem-nos ara, com a docents, pels aprenentatges que podem fer. Les colònies escolars esdevenen un privilegiat laboratori educatiu, en el que podem posar a provar estratègies i activitats que al context escolar no hem tastat. Per exemple, activitats de reptes físics cooperatius o activitats d'aprenentatge entre iguals, aprofitant les branques dels arbres com a recurs per a superar una prova de raonament lògic.

Convidar també a les famílies a alguna activitat de les colònies pot ser una decisió amb un enorme pes educatiu. També, una important font d'aprenentatge: explicava una companya que un important aprenentatge extret de les colònies escolars fou adonar-se'n dels propis prejudicis en

relació a algunes famílies segons el seu origen cultural.
Així doncs...a seguir aprenent!